

Brigadirji gozdnih brigad nam pišejo . . .

Desetine Prve ptujske brigade tekmujejo

Marenberg, 8. junija 1949.

Naša Prva ptujska frontna brigada se je nastanila v Marenbergu. Tako drugi dan po prihodu smo krenili na delo v pohorske gozdove, da bi začeli bitko za izpolnitev gozdarskega plana. Prvi dan smo bili pri delu še precej neokretni, vendar smo ves dan razpravljali o tem, kdo bo prvi dosegel in presegel normo. Posebno mnogo smo o tem razpravljali pri večerji. Druga ni bilo slišati kot uganjanje, kako bomo naslednji dan dosegli in kakšne uspehe bomo dosegli. Desetina tov. Gerloviča je napovedala vsem ostalim skupinam naše brigade tekmovalje.

Najboljši moramo biti, smo si dejali zvečer, ker smo napovedali tekmovalje. Sklenili smo, da bomo naslednje jutro zgodaj odšli na delo. Brigadirji radio je še politično igral, ko smo polegali. Ob štirih zjutraj pa smo bili že vsi na nogah. Nemudoma smo se odpravili na naše sešiče. Med potjo in pri delu nam marširalo smešno pove. tov. Kuček iz Ormoža, kateremu takih nikdar ne zmanjka. Ob šestih, ko so prihajale druge desetine na delo, smo na obrazu brigadirja desetine tov. Kupčiča brali nekoliko zavdanja »Posekali nas bodo danes«, so mislili brigadirji Naša desetina je sklenila, na vsak način osvojit prehodno zastavico, ki jo je podarila Organizacija AFŽ iz Marenberga za

najboljšo desetino. Brigadirji naše desetine so vložili vse sile, da bi zastavico osvojili. Drugo jutro, ko je komandant brigade sporočil rezultat tekmovalja, se nam je stisnilo srce od veselja. Osvojili smo zastavico, ker smo presegli normo za 25%.

To je bil naša desetina najbolj svečan dan. Prehodno zastavico smo s ponosom nesli s seboj na delo. Postala je še večja vzpodbuda za delo in nadaljnje tekmovalje. Naslednje dni so se odlikovale tudi druge desetine. Mi smo pa ponovno napovedali tekmovalje v vseh ožirih: kdo bo največ posekal, kdo bo lepše obdelal les, skratka: kdo bo kvalitativno in kvantitativno bolje delal. Takšna je borba naših brigad, ki bijejo bitko za naš gospodarski plan po vsej Jugoslaviji. Zavedamo se, da delamo za našo petletko, domovino in Tita.

Cepprav nas ovirajo imperialistične in blajito države ljudskih demokracij, da prehajamo k imperializmu, mi gradimo in s prostovoljnim delom pobijamo klevete. Zvesti smo načelom Marksa, Engelsa, Lenina ter pod vodstvom naše Partije in tov. Tita korakamo v boljše bodočnost naših narodov.

Naj živi naš veliki vodja v borbi in v miru, naš ljubljani maršal Tito!

Naj živi naš gozdarski plan!

Brigadirji Prve ptujske frontne brigade, Marenberg.

Osojnikova brigada dela na vrhu Uršlje gore

Guštanj, 8. junija 1949. Prve dni dela v brigadi smo imeli nekoliko preglavic, ker nismo bili vajeni gozdnemu delu. Toda hitro smo se privadili in zdaj presegamo normo stalno za okrog 30%. Desetine so napovedale medsebojno tekmovalje. Takoj potem so se uspehi dela še veliko povečali. V prvi desetini sta se najbolj izkazala tovariši Petrovič Mirko in Vrbanič Franc, ki sta v enem dnevu pripravila 10 prost. metrov lesa in s tem daleč presegla normo. V skupini, ki jo vodi tov. Kostanjevec, so po uspehih najboljše tovariši: Strmšak Franc, Kokoč Jože in Kranjc Franc, ki je, čeprav najstarejši v brigadi, pri delu zelo spreten.

Skupina Žukovič Franca je bila v zadnjih dneh najboljše v naši brigadi. K temu sta veliko pomogla predvsem tovariša Svenšek Anton in Kovačič Janez. Ena skupina iz naše brigade dela v papični Ta skupina se je v delu znašla

takoj po prihodu. Sedaj stalno presega normo za 150 odstotkov.

Prostega časa v brigadi ne zapravljamo. Že nekaj dni po prihodu smo začeli tudi s kulturno prosvetnim delom. Večerne ure so v brigadi zelo zanimive. Brigadirji so vedno vedro razpoloženi, pri delu in v prostem času. Vsakodnevni uspehi nas podžigajo k še večjemu delovnemu navdušenju. Na vsa nasprotovanja, ovire in klevete odgovarjajo kubički lesa, vsak dan večji in v njih vloženo zavestno delo. To delo bo končno prepričalo vse, ki dvomijo v našo graditev socializma, da smo mi pod vodstvom naše Partije in tov. Tita na pravi poti.

Vsi vložimo vse svoje sile za izvedbo naše petletke!

Naj živi naš CK KPJ s tov. Titom na čelu!

Horvat Franc
brigadir Osojnikove brigade, Guštanj

odkrijemo in tako; uničimo. Predvsem moramo brošča zasledovati vsi, ki obdelujemo polje in vrtove in vsi ostali, ki jih kakršnikoli delo veže z naravo.

Vsak školski otrok naj bo poučen o krompirjevu, ki je pridel v naš okraj, da bi nam požrl krompir. Otroci bodo tvorili prve brigade, ki se bodo pod izkušenim vodstvom borile proti hrošču. Letos v našem okraju ne sme biti človeka, ki ima kakršnikoli prilike prispevati k zatiranju hrošča, če bi ga spoznal.

Ves čas odkar je krompirjeva cima zelena, mora biti krompirišče vsaj enkrat tedensko skrbno pregledano. Z uredbo vlade FLRJ št. 42/324-47 je točno določeno, da je dolžan vsak pridelovalec krompirja najmanj enkrat tedensko pregledati svoj krompirjev nasad, pred množnim pregledom pa javiti krajevnemu ljudskemu odboru, kolikokrat je med tednom pregledal svoj nasad in kaj je pri pregledu ugotovil. Če se pri pregledu najde kakšen sumljiv primer, je treba istega takoj sporočiti krajevnemu ljudskemu odboru, ki ga more izročiti vodstvu antidifuzorne akcije pri okrajnem poverjenstvu za kmetijstvo.

Kljub tolikšni nevarnosti, ki preti krompirju od kloroznega hrošča, je še danes veliko število kmetovalcev in skupinovodij, ki se ne zavedajo svojih dolžnosti pri pregledovanju krompirjevih nasadov. Tako imamo vrsto primerov skupinovodij, ki se vključijo točnim navodilom, ki so jih prejeli od vodstva antidifuzorne akcije ne zavedajo svoje osebne odgovornosti za pravočasno odkritje okužbe po hrošču na določenih jim sektorjih. Skupinovodja Klinar, Anton iz Grajone je vodil svojo skupino ob priliki pregleda krompirišč dne 15. maja okrog krompirjevih nasadov čes, da ni potrebno stopiti na njivo, ker bi se povzročila zaradi tega prevelika škoda na krompirišču. Prav tako površno je bilo delo skupinovodje Črešnika z

Mestnega vrha, katerega skupina pregledovalcev hodi po krompiriščih ne da bi vedela, zakaj se nahaja na krompirjevih nasadih. Pri naštevanju takšnih slučajev seveda ne smemo izostati KLO Cirkovci, Hajdina, Sobetinci in Trnič, kjer še tisto malo pregledovalcev krompirišč vrši svojo dolžnost po cestah ali v senci. Večji del krivde za takšno površno delo pa je le na skupinovodjih, ki so zadolženi dosledno opraviti svojo nalogo. Stroga kontrola bo ugotovila vse

MLO in Kmetijska zadruga Ormož napovedujeta tekmovalje v izvršitvi obvezne oddaje lesa in čiščenju gozdov

V zvezi z izpolnitvijo gozdarskega plana obvezne oddaje lesa za leto 1949 napovedujeta Mestni ljudski odbor in Kmetijska zadruga Ormož v mesecu gozdarstva vsem Krajevnim ljudskim odborom in Kmetijskim zadrugam v okraju tekmovalje v sledečih točkah:

1. Kateri KLO bo prvi 100 odstotno izpolnil plan obvezne oddaje lesa v letu 1949
2. Kateri KLO bo prvi 100 odstotno izpolnil plan obvezne oddaje lesa za lokalne potrebe.
3. Kateri KLO bo na svojem področju prvi in najboljše očistil gozdove.
4. Kateri KLO bo mobiliziral največ ljudi in voznikov za odvoz lesa iz gozdov in za čiščenje gozdov
5. Kateri KLO bo prvi sestavil komisijo za določanje kvalitete lesa v svrhu obračunavanja.

Saboterji gospodarskega plana pred sodiščem

Okrajno sodišče v Ptuj je v zadnjih dneh razpravljalo in obsodilo zopet nekaj ljudi, ki jim niso nič mar njihove obveznosti do skupnosti, ki jim jih nalaga njihovo premoženje. Pred očmi imajo samo svoje ozko sebične interese, nočejo razumeti dejstva, da proizvodna sredstva, ki jih posedujejo, ne morejo biti predmet samolastnega razpolaganja in s tem ignoriranja odredb ljudske oblasti, ki se na to premoženje nanašajo.

Obtožena Zavec Anton in Marija, lastnika velikega kmečkega posestva iz Gorišnice št. 49, kljub številnim opominom nista hotela poravnati svojih davčnih zaostankov v znesku din 71.150 ter sta opustila v letu 1948 obvezno oddajo 350 kg mesa, 1 goveda v teži 421 kg in nista izpolnila obvezne oddaje krompirja in belih žit. Krompirja sta oddala mesto 2301 kg samo 1539 kg, belih žit pa mesto 530 kg samo 115 kg, kljub temu, da jima je bila oddaja pravilno odmerjena in pravilno ocenjen hektarski donos. V letu 1949 sta opustila izvršitev setvenega plana ter sta posadila samo 40 arov krompirja, čeprav jima je bilo po planu določeno 80 arov.

Navedena dejanja oz. opustitve so pač samo dokaz ignoriranja odredb ljudske oblasti v pogledu vodstva kmetijskih gospodarstev. Njun zagovor, da sta dala polovico orne zemlje v najem, je pač samo izraz njune želje po pridobivanju brez vlaganja truda, kar pa ni v skladu z elementarno pravčnostjo in obstoječo družbeno ureditvijo.

Obsojena sta bila: Zavec Anton na 16 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom; Zavec Marija pa na 13 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom ter oba na zaplembo premoženja.

Obtožena Kajzer Jožef in Neža, lastnika nad 20 ha obsežnega posestva iz Cirkovc št. 9, tudi nista hotela plačati zaostalih davkov v znesku din 74.766 iz let 1946-1947; v letu 1949 sta posadila samo 1,05 ha krompirja, kljub temu, da jima je bilo po planu določeno posaditi 2 ha. Razen tega sta pustila 2,38 ha zemlje neobdelane. Kajzer Neža je sama v letu 1948 opustila obvezno oddajo krompirja, ker je mesto 26.330 kg oddala samo 13.175 kg, kljub temu, da je njen krompirjev nasad obsegal 2,58 ha.

Iz teh njunih opustitev je jasno razvidno, da jima problem ljudske prehrane ni nič mar in da se nočeta porediti ljudski oblasti v njenem prizadevanju za prehrano delovnih ljudi v industriji in smotno obdelovati svojega posestva.

Kajzer Jožef je bil obsojen na 14 mesecev odvzema prostosti, Neža pa na 16 mesecev, obema je kazen odložena za dobo 2 let. Zaplenjeno jima je tudi premoženje.

Kmetec Jožef iz Pongerc, KLO Cirkovci, kmet z nad 16 ha zemlje, je od leta 1947 opustil obdelovanje svojega posestva v Makolah ter pustil zginiti travo na travniku s površino 1,53 ha ter vse sadije na 40 sadnih drevesih, ki ga ni hotel obrniti. V letu 1948 je od predpisane količine 19.662 kg obvezne od-

daje krompirja oddal samo 10.341 kg kljub nasadu, ki je obsegal 1,80 ha ter pravilni odmer hektarskega donosa. V letu 1949 ni izpolnil setvenega plana ter je posadil 1,50 ha krompirja mesto 1,70 ha, kot mu je bilo po planu določeno.

Obsojen je bil na 13 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom in popolno zaplembo premoženja.

Protij ljudem ki jim dolgotrajno prepuščanje ne zaleže, pristopa ljudska oblast z zakoni in odredbami. Izrečena obsodba so dokaz, da neizpolnjevanje in premoženja izvirajočih obveznosti napram skupnosti ne more ostati nekažnovano.

Protij občeldskemu premoženju sta se pregrešila Zgeč Ivan iz Brega pri Ptuj in Osojnik Franc iz Ptuja, Prešernova ul. 7 oba kleparja v Mestnih obrtnih delavnicah v Ptuj.

Obtožena sta v letu 1947 in 1948 odvezala v škodo tovarne glinice in aluminija v Strnišču večkrat gotove količine pločevine in okovnega železa ter s tem materialom izvrševala privatnikom različna dela. Tovarno v Strnišču sta s tem škodovala v vrednosti din 3870.-.

Obsojena sta bila: Zgeč Ivan na 8 mesecev, Osojnik Franc pa na 6 mesecev odvzema prostosti, oba na plačilo stroškov kazenskega postopanja in povrnitev škode.

Na ta način družba izločuje ljudi, ki se ne pokažejo vredni zaupanja, ki jim je poverjeno z upravljanjem občeldske imovine.

T. A.

Za normalni promet na cestah je odločilna kakovost cest

V zadnjih letih se našim cestam s strani lokalnih in okrajnih organov oblasti ni posvečalo potrebne pozornosti. Mnoge ceste lokalnega in okrajnega merila so zaradi tega prešle v precej slabo stanje. Nujnega popravila je potrebna predvsem glavna cesta Maribor-Cakovec, ki poteka skozi ptujski okraj. Je sicer asfaltirana, vendar je asfaltna prevleka v precej slabem stanju. Popravila bi že bila v teku, če bi ne bilo pomanjkanja kotlov za topljenje asfalta. Ko bodo prispeli kotli, ki so že naročeni, se bo začelo s popraviljem asfaltne cestišča.

Ostale ceste v ptujskem okraju oskrbujejo s posipanim materialom trije kamnolomi in sicer v Zetalah, Naraplah in v Zamencih. V prvem se predeluje apnenec, v ostalih dveh pa pešeni konglomerat. Material iz teh kamnolomov je za cestišča zelo primeren. V kamnolomu v Zetalah se material predeluje s pomočjo drobilca. V okraju pa je še nekaj gramoznih jam, kot n. pr. v Trčcu, kjer delajo trije delavci, v Župčiji vas 6 delavcev, v Obrežu 4 delavci in drugod, ki nudijo potreben material za popisanje cestišč. Uprava za ceste v Ptuj ima za razvažanje materiala tovorni avtomobil. Ta zaradi pomanjkanja benzina ni popolnoma izkoriščen in tako ne more v celoti zadostiti potrebam, ki jih kažejo ceste v okraju. Slednjih je 400 km.

Na glavni okrajni cesti je potrebno obnoviti oz. na novo zgraditi še dva mosta. Ostali so že vsi zgrajeni in s tem tudi odstranjeni razdiralni sledovi nemškega umikanja.

V ptujskem okraju vzdržuje 75 cestarijev 400 km cest. Vsaka cesta nudi cestarjevo sliko. Odsek ceste, ki jo vzdržuje tov. Zorjan Franc v Središču, je vedno v vzornem redu. Cestišče je čisto in gladko, robovi dobro vidni, prometni

znaki na svojih mestih. Prav tako dobro vzdržuje odrejeni odsek ceste tov. Skela Jernej iz Naraplj. Za njima ne zaostajajo tov. Vidovič Franc v Sp. Bregu, Bezjak Franc pri Barbari v Halozah, Veselič Jože v Zavrču, Stumberger Franc v Turškem vrhu, Stebih Alojz v Juršicah, Cafuta Andrej v Sovičah, Vinčič Martin v Stojncih in Drevenski Mihael v Trčcu. Najmlajši med najboljšimi je tov. Plohi Jakob iz Gabernika. Ti cestarji se zavedajo svoje naloge, ki jim je poverjena. Vedo, da so čuvarji s težavami zgrajenih cestnih površin in da se zanemarijene ceste le s velikanskimi težavami spravijo zopet v stanje v kakršnem morajo biti. Skrbno popravljena cestišča mnogo pomagajo hitrejšemu prometu, ki se odvija po njih in čuvaljo globlje cestne plasti, katerih večje poškodbe se le z mnogo truda in novega materiala vrnejo v pravilno stanje.

Naše socialistično gospodarstvo bo s povečanjem prometa terjalo od naših cest vedno več in zaradi tega tudi od cestarijev skrbno vzdrževanje. Z zadostno skrbno Uprave za ceste za potrebni material ter z vestnostjo cestarijev, kot so omenjeni tovariši, bodo ceste v

M. Pijin:

Kdo je osvobodil sipine

Človek sam je osvobodil sipine. Izpustil jih je na svobodo. Raztrgal je verigo, v katero je bil vkovan sovraznik.

Kako se je to zgodilo?

Že od davnih časov se pasejo v pustini črede. Živina se hrani s puštnjsko travo, tepta z nogami tla in jim razbija tanko skorjo. In ko črede odidejo, ostane tam, kjer je bila pred travo, gol razrit pesek. Tedaj začne z delom veter. Veter žene osvobodeni pesek po puštnji, ga zbira v barhane, v valove in jih grmadi vse višje in višje. In že se dvigajo grozni rumeni valovi prav do obzorja. Zdi se, da so okameneli, pa niso. Grede čeprav počasi, za oko neopazno. Jutri bodo deli ko danes. Grede in zasipajo ceste, njive in hiše.

Se pred sto leti so bile na mestu mnogih peščenih puštnj peščne stepe.

Kjer so zdaj Narinske sipine pri Astrahanu, se je nekdaj razprostirala stepla.

V to stepto so prihajali leto za letom nomadski Kirgizi past črede. Dokler je

bilo v stepi mnogo prostora, se njihove črede niso pogosto vračale na en in isti pašnik.

Ščasoma pa je postalo nomadom v stepi pretesno. Od severa so pritiskali nanje ruski zavojevalci. Vse bolj in bolj pogosto so morali Kirgizi krožiti na enem in istem mestu; tako pa so teptali in uničevali svojo hraniteljsko stepto, jo spreminjali v puščavo in sipki pesek.

Sekali so saksaulove gozdove, da so dobili kurivo; trebilo so bodiljkovje za krmo velblodom.

Tako je človek nezavedno preobrazil naravo samemu sebi v škodo.

Mi pa preobrazimo naravo zavedno in po načrtu. Tudi volno s sipinami moramo vohati po načrtu. Sipine moramo ustaviti, naj stane, kar hoče, saj bi nam lahko uničile vse, kar gradimo v puštnji.

A kako naj jih ustavimo?

Boja s sipinami se moramo naučiti od narode same.

Življenje in priroda Kandima

Sipki pesek se zaraste sam, če ga le ne oviramo. Zaraste se počasi, v desetletjih. V kadunjah med peščenimi valovi se pojavijo prvi rastlinski pionirji, prvi naseljenji.

Kako se jim le posreči živeti sredi valujočega morja, na tleh, ki niso pri miru, marveč se premikajo?

Mnogo nevarnosti jim preti na potujočem pesku. Veter lahko s peskom zamede semena in takrat kali ne zagledajo sveta. A če se posreči kalem pogneti, se lahko dvigne peščena gora in jih pokopale pod seboj. A če se tudi tedaj ohranijo, jim grozi še druga nesreča. Veter, silni puštnjski veter lahko izpiha pesek izpod korenin, razgalja korenine, izruje rastlino in jo vrže mrtvo na pesek. A kljub vsemu so se rastline v tisočletjih prilagodile puštnji.

Eden med prvimi pride na sipine in se naseli na njih kandimov grm. Prav za prav ne pride, ampak priteče, prisrkače. Kandimova semena so skrita v okroglem oreščku. Na zunanji strani tega oreščka so prožne ščetinice. Kadar piha veter skače orešček kakor žoga, se nosi skokoma naprej. Tik za njim leti pesek. A pesek je težji in zato ne more dohiteti oreščka in ga zasuti.

Tako ubeži kandimov grm prvi nevarnosti. Njegovih semen pesek ne more zasuti.

Tedaj nastopi druga nevarnost. Iz semena zraste grm. Grm ne more teči in skakati. Kako se rešuje pred naskakajočimi peščenimi valovi? Prišel bo val in od grma ne bo ostalo nič. Pokopal ga bo živega, kakor pokopava breskve in oranže na robovih oaz.

A kandimovega grma ni mogoče tako lahko zasuti. Kandim nima takšnih vejic kakor breskve in oranže. Ima tanke vejice in na njih ni listja. Ko pridre pesek, se kandim z njim ne bori, ne skuša ga zadržati. Naj gre med vejicami svojo pot!

Kaj pa, če je peščeni val tako velik, da vendar zasuje grm? Tedaj se začne divja tekma: val raste in grm raste. Val raste hitro, grm pa še hitreje. In ko doše peščeni val svojo višino, se pokaze, da ga je grm prehitel da štrlijo njegove vejice kot zelene ščetine prav iz grebena peščenega vala.

A to že ni vse. Grm se razrašča in preneha ves peščeni grič s svojimi stebli. In grič odide dalje z izgubo — dobra polovica ga ostane na mestu.

Če ni hotel pesek oditi zlepa, pa naj ostane na mestu!

Tako kandimov grm zaustavlja sipine in jih spreminja v zarasle in skozi in skozi preraste gričke.